

Reg. d. ontvangsten en uitgaven v. h. fonds tot h. geven v. voorschotten aan planters v. aanvoer v. vrije arbeiders in Suriname.

[133. 1.]

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het fonds tot het geven van voorschotten aan planters voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in Suriname.

De toelichtende memorie, die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren! bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's Gravenhage, den 11den Mei 1874.

WILLEM.

Aan
de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

[133. 2.]

ONTWERP VAN WET tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het fonds tot het geven van voorschotten aan planters voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname.

WIJ WILLEM III, ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenschelijk is, het geldelijk beheer van de hier te lande aanwezige waarden, die bij de wet van den 20sten Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4) zijn beschikbaar gesteld tot het geven van voorschotten, tegen billijke renten, aan planters, die hulp behoeven voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname, bij afzonderlijke begrotingen te regelen en al dadelijk zoodanige begrotingen voor de diensten 1873 en 1874 vast te stellen;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De begrotingen der uitgaven van het fonds tot het geven van voorschotten aan planters voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname worden voor de diensten 1873 en 1874 vastgesteld als volgt:

Voor de dienst 1873.

Eenig artikel. Voorschotten tegen renten aan planters, die hulp behoeven voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname, voor zooveel tot voldoening daarvan in 1873 door den Gouverneur dier kolonie, wissels op het Departement van Kolonien zijn afgegeven f 22 840, alzoo tot een bedrag van twee en twintig duizend acht honderd veertig gulden.

Voor de dienst 1874.

Artikel 1. Dekking van het tekort op de rekening van het fonds voor de dienst 1873 f 20 000,75

Artikel 2. Betaling aan de firma BURLAGE EN ZOON van het door den Minister van Kolonien vastgestelde bedrag harer vordering wegens het door haar tot ultimo December

Transporteren f 20 000,75

Per transport f 20 000,75

1873 gevoerde beheer over de waarden, herkomstig van de reservekas der kolonie Suriname 21,59 5

Artikel 3. Voorschotten tegen renten aan planters, die hulp behoeven voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname, voor zooveel tot voldoening daarvan in 1874 door den Gouverneur dier kolonie wissels op het Departement van Kolonien zijn afgegeven 247 639,65 5

f 267 670,00

alzoo tot een bedrag van twee honderd zeven en zestig duizend zes honderd zeventig gulden.

Artikel 2.

Tot dekking der uitgaven, in het vorig artikel vermeld, worden aangewezen de volgende middelen:

Voor de dienst 1873.

De renten over het tweede halfjaar 1874 van de kapitalen op het grootboek der 2½ percents nationale schuld ingeschreven ten name van Suriname (*De Minister van Kolonien als beheerder van een fonds voortspruitende uit gelden herkomstig van de reservekas der kolonie*).

Voor de dienst 1874.

a. de renten over het jaar 1874 van de kapitalen op het grootboek der 2½ percents nationale schuld ingeschreven ten name van Suriname (*De Minister van Kolonien als beheerder van een fonds, voortspruitende uit gelden herkomstig van de reservekas der kolonie*) of van Suriname (*Rijksfonds onder beheer van den Minister van Kolonien, voortgesproten uit overgewonnen renten van gelden herkomstig van de reservekas der kolonie*), wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4), en de in het jaar 1874 verschijnende renten van de kapitalen op de grootboeken van de 3 en 4 percents nationale schuld onder dezelfde hoofden van rekening ingeschreven;

b. de in het jaar 1874 ontvangen wordende teruggaven en renten van voorschotten aan planters in Suriname verleend;

c. de opbrengst van den verkoop der onder lit. a vermelde kapitalen, voor zooveel die in het jaar 1874 geschiedt.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Kolonien,

[133. 3.]

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Bij art. 18 van het bij de wet van 31 December 1871 (*Staatsblad* n°. 206) vastgestelde IXde hoofdstuk der Staatsbegroting voor de dienst 1872 is, onder de afdeeling *Uitgaven voortvloeiende uit de opheffing der slavernij in de West-Indische kolonien*, een post voor memorie uitgetrokken met de omschrijving: » Voorschotten tegen billijke renten aan planters, die hulp behoeven voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders. »

Het voor dien post benoodigde bedrag kon, volgens art. 2 der gemelde wet, door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven van het hoofdstuk gevonden worden.

Daar echter bij de wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4) de hier te lande aanwezige waarden, voortgesproten uit overgewonnen renten van de gelden welke aan de

reservekas in Suriname toebehooren, voor het in gezegden begrotingspost aangewezen onderwerp beschikbaar waren gesteld, zoo kon de ten laste van dien post verevende som van f 15 750 weder aan 's Rijks schatkist teruggegeven en onder de Staatsinkomsten van de dienst 1872 (Rubriek *Verschillende ontvangsten en toevallige baten*) verantwoord worden.

Zij werd ten deele uit de rente en voor het ontbrekende door verkoop van een gedeelte der bedoelde waarden bestreden.

De groote onzekerheid omtrent de som die ter zake van de gemelde voorschotten noodig zou kunnen zijn, deed het echter onraadzaam voorkomen den post voor onvoorziene uitgaven op hoofdstuk IX der Staatsbegroting bij voortdurend voor de verevening dier uitgaven beschikbaar te stellen.

Daarom werd de memoriepost ter zake der bedoelde voorschotten, die bij art. 18 van hoofdstuk IX der Staatsbegroting van 1873, vastgesteld bij de wet van 20 Januarij 1873 (*Staatsblad* n°. 21) gebragt is, niet opgenomen onder de artikelen, welke volgens art. 2 dier wet door overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven kunnen worden aangevuld, doch is bij het laatstgemelde artikel bepaald dat de uitgaven in art. 18 van het hoofdstuk, omschreven uit de waarden bedoeld bij de gemelde wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4), bestreden worden.

Intusschen bleek, na de vaststelling van dat hoofdstuk, uit opmerkingen van het Departement van Finantien en van de Algemeene Rekenkamer, dat ingevolge de artt. 24 en 27 der wet van 5 October 1841 (*Staatsblad* n°. 40) geene verevening ten laste van het voormelde art. 18 zou kunnen geschieden zoolang daarvoor bij de wet geen bepaalde som toegestaan of magtiging tot overschrijving uit den post voor onvoorziene uitgaven verleend zoude zijn. Nadere voorziening, met vermijding tevens van het bezwaar dat men door de laatste regeling had gewenscht te ontgaan, is dus noodig.

Zij kan bestaan in eene regeling der zaak, op den voet van een Rijks bijzonder fonds, gelijk reeds sedert vele jaren voor de ontvangsten en uitgaven voor het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, van de Algemeene Landsdrukkerij, wegens den arbeid der gevangenen en voor de Rijksgeestichten te Ommerschans en Veenhuizen geschiedt.

Zoodanige maatregel, welke voor 's lands comptabel beheer geenerlei ongelegenheid kan doen ontstaan, is zeker eigenaardig, waar het de regeling betreft van uitgaven die uit daarvoor bepaaldelijk bestemde inkomsten bestreden moeten worden. Zij wordt dan ook voorgedragen bij het nevensgaande wets-ontwerp, tot toelichting waarvan nog het volgende valt op te merken.

Dat de waarden, waarvan hier sprake is, Rijkseigendom zijn, is uitdrukkelijk vermeld op blad. 11 der Memorie van Toelichting van het wets-ontwerp tot bevordering van den aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname. (Gedrukte stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1870-1871, 9, n°. 3). De Nederlandsche wetgever heeft daarover dan ook als zoodanig bij de wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4) beschikt.

Ad art. 1. Voor de dienst 1873 is alleen noodig eene nadere beschikbaarstelling van het thans bekende bedrag der wissels, in dat jaar door den Gouverneur van Suriname, tot betaling van voorschotten aan planters afgegeven.

Daar die wissels, in afwachting eener nadere voorziening, door 's Rijks schatkist bij voorschot voor rekening van het betrokken fonds zijn gekweten en de in het jaar 1873 ontvangen renten van de ten name van het fonds ingeschreven kapitalen, op den tot dusver gebruikelijken voet tot vermeerdering van die kapitalen werden aangewend, komt het meest regelmatig voor, en is het zeker meest overeenkomstig de werkelijkheid, dat de rekening van het fonds over 1873 met een nadeelig slot afgesloten, en in de dekking van dat tekort, bij de begroting van het fonds voor de dienst 1874 voorzien worde.

Daartoe strekt het onderart. 1 der voorgedragen begrooting voor de dienst 1874. In mindering van de uit-

gaaf over 1873 ad f 22840 kan echter gebragt worden het bedrag der over de 2de helft van dat jaar loopende renten, die in Januarij 1874 ontvangen en in 's Rijks kas overgebragt zijn ten bedrage van f 2831,25. Daardoor vermindert het tekort tot de daarvoor uitgetrokken som van f 20 008,75.

De oorsprong der kapitalen die thans het fonds uitmaken is uitvoerig omschreven in de Memorie van Toelichting van het wets-ontwerp tot definitive vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting van Suriname over het dienstjaar 1869 (Gedrukte stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1868-1869, 89, n°. 8). Het bedrag van f 201 956,92 in de Memorie vermeld, als behorende aan de reservekas in de kolonie Suriname, is sedert daarin teruggebragt, zoodat deze niets meer te vorderen heeft en de thans aanwezige kapitalen uitsluitend bestaan uit overgewonnen renten.

De belegging, rente-ontvangst en verkoop dier kapitalen was opgedragen aan en werd onder toezigt van het Departement van Kolonien uitgeoefend door den heer mr. J. H. BURLAGE, lid der firma BURLAGE EN ZOON, makelaars in effecten te Amsterdam, welke firma te dier zake nog eene som van f 21,595 te vorderen heeft. Wilde men dat saldo door de Algemeene Rekenkamer doen vaststellen, dan zou deze in de gelegenheid gesteld moeten worden om vooraf alle, over eene reeks van jaren, wegens dat beheer gedane ontvangsten en betalingen te controleren. Tot vermijding van dezen grooten omslag wordt bij onderart. 2 der voorgedragen begrooting voor 1874 de verevening van het bedoelde geringe saldo, alleen op eene verklaring van den Minister van Kolonien, toegelaten.

Te rekenen van 1 Januarij 1874 is het geldelijk beheer der bedoelde kapitalen opgedragen aan den agent van het Ministerie van Finantien te Amsterdam, door wien te dier zake rekening aan de Algemeene Rekenkamer wordt afgelegd.

Bij onderart. 3 der begrooting voor 1874 wordt, omdat vooraf geene berekening nopens de behoefte aan voorschotten te maken is, daartoe voor 1874 geheel de vermoedelijke waarde van het fonds beschikbaar gesteld. De waarden bij de bovenvermelde wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4) bedoeld, bestaan thans in f 226 500 2½ percents, f 49 900 3 percents en f 155 600 4 percents nationale schuld, welke, tegen de daarvoor aangenomen waarde van respectielijk 50, 60 en 80 ten honderd, te zamen eene som vertegenwoordigen van f 267 670

Vermindert men dit bedrag met dat der posten bij de onderartikelen 1 en 2 uitgetrokken, ad 20 030,34 ⁶

dan blijft als bedrag van onderart. 3 f 247 639,65 ⁶

In latere begrotingen zal waarschijnlijk ook een post voor aankoop van inschrijvingen ten behoeve van het fonds moeten worden opgenomen.

Thans is dit onnoodig, omdat uit de renten der voorhanden inschrijvingen, voor zooveel zij in 1874 te ontvangen zijn, het tekort over 1873 nog niet geheel zal kunnen worden bestreden.

Art. 2 van het wets-ontwerp schijnt geene andere opmerking te vereischen, dan dat de bepalingen daarvan met de gewone regelen van dienstaanwijzing strooken.

Tot toelichting van de tweederlei hoofden van rekening der in 1874 op de verschillende grootboeken ingeschreven kapitalen dient, dat het voornemen bestaat om nadat dit ontwerp tot wet zal zijn verheven, de omschrijving van die hoofden van rekening meer in overeenstemming te brengen met de bewoordingen der wet van 20 Januarij 1872 (*Staatsblad* n°. 4).

's Gravenhage, den 7den Mei 1874.

De Minister van Kolonien,
FRANSEN VAN DE PUTTE.